

Література

1. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 № 160-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19#Text>
2. Текст проєкту нового Кримінального кодексу (контрольний проєкт КК 17.01.2021). URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2021/01/18/kontrolnyj-proekt-kk-17-01-2021.pdf>
3. Огляд результатів діяльності державної установи «Центр пробації» за 1 півріччя 2020 року. Офіційний веб-сайт пробації України. URL: <https://drive.google.com/file/d/1Fnp78Tdk4J1rjPgzD2IhfS1hNrLcZ1nu/view>
4. Рекомендація CM/Res (2010)1 Комітету Міністрів державам – членам про Правила Ради Європи про пробацію (Прийнята Комітетом Міністрів 20 січня 2010 року). Офіційний веб-сайт пробації України. URL: https://www.probation.gov.ua/?page_id=207
5. Розвиток пробації в Україні. Підсумки 2019 року. Офіційний веб-сайт пробації України. URL: https://drive.google.com/file/d/1EfSjEm0BvIA_6cid-v23mHIYs5fIvGEr/view
6. Татаренко Г.В. Служба пробації в Україні: проблеми законодавчого регламентування. *Молодий вчений*. 2019. № 3(1). С.165-169.
7. Ягунов Д. Сучасний стан та перспективи пробації в Україні: до питання філософії, цілей та показників. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2018. Vol. 5, Iss. 4. С. 205-215.

УДК 343.6(043.2)

Телевяк М.В., Андріяшина І.О., здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,
Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь, Україна
Науковий керівник: Бодунова О.М., к.ю.н.

НЕЗАКОННА ЛІКУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ: КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЗАПОБІГАННЯ

На сьогодні проблема запобігання здійснення лікувальної діяльності особами, що не мають належної медичної освіти є дуже важливою. Оскільки, на підставі вивчення статистичних й отриманих емпіричних даних встановлено, що кількість випадків грубого порушення прав людини, шляхом здійснення незаконної лікувальної діяльності, зокрема, завдання шкоди здоров'ю або з летальними наслідками для пацієнтів, протягом 15 років коливалася в різних межах, причому останніми роками спостерігалася тенденція до збільшення кількості таких порушень.

Під час дослідження даної теми нами було проаналізовано кількісні і якісні показники незаконної лікувальної діяльності які показали досить

невтішні результати, За офіційними статистичними даними всього за останні 5 років відкрито досить малу кількість кримінальних проваджень: за 2017 рік відкрито 35 проваджень, 2018 рік – 33, 2019 рік – 37, 2020 рік – 40, за січень 2021 року жодного випадку відкриття кримінального провадження, тобто всього 145 справ за статтею 138 КК України, що свідчить про недовірність кримінально-правової норми, хоча діяння становить реальну небезпеку для життя і здоров'я людини, є досить поширеним та латентним, і кількість так званих «народних цілителів», котрі здійснюють лікування без спеціального дозволу і спеціальної освіти, зростає [1].

Наприклад, приватна статистика говорить, про те що приблизно 13000 осіб, які іменуються «знахарями», «цілителями», «народними рятівниками» по суті виконують лікарську роботу, не маючи не тільки вищої медичної, але в деяких випадках і не здобули середньої освіти і захоплюються лікарською діяльністю в області народної медицини, в яких відсутній особливий дозвіл Міністерства охорони здоров'я України [2, с. 7].

В даній роботі було складено кримінологічний портрет особи злочинця. Це переважно заміжні жінки у віці від 30 до 60 років, які не мають спеціальної медичної освіти, не дотримуються морально-етичних правил у житті та під час професійної діяльності внаслідок отримання досить низьких доходів.

У дослідженні нами було визначено систему детермінантів незаконної лікувальної діяльності, які умовно поділено на такі види: розуміння можливості особою безкарно продовжувати свою незаконну лікарську діяльність; зниження моральних цінностей в суспільстві та зокрема й у особи злочинця; неналежний рівень правової культури та панування правового нігілізму; недосконала нормативна база; несприятливі соціально-економічні умови в державі та безробіття.

Ми вважаємо, щоб запобігти незаконній лікувальній діяльності потрібно розглядати її на двох взаємозалежних рівнях, а саме: загально-соціальному та спеціально-кримінологічному. Загально-соціальний рівень посідає центральне місце на якому потрібно провести високоякісні перетворення в системі охорони здоров'я, які хоча й відбуваються на теперішній час але знаходяться на досить низькому рівні; законодавчим актом створити орган для контролю за здійсненням медичної діяльності, який буде проводити розслідування згідно з українським кримінально-процесуальним законом кримінальні правопорушення, що загрожують життю та здоров'ю, особливо у медичній галузі діяльність; провести заходи спрямовані на посилення економіки, зменшення безробіття, поліпшити рівень життя безробітних; проведення реформування українського законодавства, зокрема медичного, прийняти ряд

нормативно-правових актів в цій сфері, внести зміни до Кримінального кодексу України про посилення кримінальної відповідальності щодо осіб, які здійснюють незаконну лікувальну діяльність.

Заходи спеціально-кримінологічного рівня можуть передбачати зміцнення почуття відповідальності, правосвідомості та моральних цінностей у громадян розвиток серед них ідей прийнятного способу досягнення своїх потреб, проведення серій лекцій, семінарів та конференцій для громадськості та намагання переконати їх у тому, що незаконна лікувальна діяльність може викликати серйозні наслідки; кримінологічна обізнаність населення для розуміння можливості тісної співпраці з правоохоронними органами і попередження цієї злочинності.

Отже, ми дійшли висновку, що незаконною є лікувальна діяльність, яка здійснюється особою, що не має спеціальної медичної освіти і спеціального медичного дозволу, та призводить до серйозних наслідків для життя та здоров'я пацієнта.

У зв'язку з тим, що в статті 138 КК України не визначається, що розуміється під «тяжкими наслідками», запропоновано відокремити смерть пацієнта від інших тяжких наслідків для того, аби забезпечити принцип справедливості, адже кожне кримінальне покарання повинне відповідати ступеню суспільної небезпеки кримінального правопорушення, і внести зміни до ст. 138, доповнивши частиною другою «те саме діяння що потягло за собою смерть потерпілого».

Література

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі. *Офіс Генерального прокурора*: веб-сайт. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=114140&libid=100820&c=edit&_c=fo

2. Мозговая Т.А. Нельзя сидеть у телевизора, есть гамбургеры и ждать: вот придет Кашпировский и за пять минут вернет мне радость жизни. *Факты*. 2003. 13 сент. С. 7.

УДК 341.645.5/341.4 (043.2)

Ткаченко Є.М., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Лисько Т.Д., к.ю.н.

ПЕРСПЕКТИВИ ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ ДО МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

У боротьбі з безкарністю за страшні злочини важливу важливе значення мала активна діяльність міжнародного співтовариства зі